

Passend onderwijs in de regio

In het Ondersteuningsplan 2015-2018 staan de afspraken die de schoolbesturen in de regio hebben gemaakt om passend onderwijs vorm te geven. De schoolbesturen werken daartoe samen in de Stichting Regionaal SamenwerkingsVerband Breda en omgeving (RSV Breda e.o.). Deze samenvatting voor ouders, leerlingen, onderwijsprofessionals en overige belangstellenden geeft een overzicht van de belangrijkste zaken uit dit plan.

De volledige tekst van het Ondersteuningsplan 2015-2018 kan men vinden, lezen en eventueel downloaden op de website www.rsvbreda.nl.

Passend onderwijs in de regio

Op 1 augustus 2014 is 'passend onderwijs' van kracht geworden. Door de aanpassing van enkele onderwijswetten wordt het beter mogelijk een passende plaats voor iedere leerling te bieden. De kenmerken van passend onderwijs:

1. we gaan van indiceren naar arrangeren: we kijken naar de onderwijsbehoefte: wat heeft deze leerling in deze situatie nodig?
 2. we werken meer preventief dan curatief: goed onderwijs is de beste zorg!
 3. we werken meer intersectoraal: we kijken niet alleen naar de onderwijsbehoefte, maar ook naar de context waarin de leerling beweegt. Samenwerking met de jeugdhulp is vanzelfsprekend.
- De schoolbesturen hebben zorgplicht. Dat wil zeggen dat zij ieder kind met een ondersteuningsvraag een passend onderwijsaanbod moeten bieden binnen het door het Rijk bekostigd onderwijs. Op de eigen school of –indien dat niet mogelijk is- op een andere school. Plaatsing op onderwijsvormen ontstaan vanuit particuliere initiatieven is daarbij niet toegestaan. De schoolbesturen werken samen in door het Ministerie van OCW bepaalde regio.

De regio 30-03

De door OCW vastgestelde regio (genummerd als 30-03) bestaat uit 10 gemeenten: Rucphen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Drimmelen, Breda, Oosterhout, Zundert, Baarle-Nassau, Gilze-Rijen en Alphen-Chaam. Binnen die gemeentegrenzen bevinden zich 34 scholen voor voortgezet

onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Met in totaal ca. 23.000 leerlingen.

Deze scholen vallen onder het Bevoegd Gezag van 11 schoolbesturen. Scholen voor leerlingen met auditieve of visuele problematiek zijn de enige scholen die niet participeren. Zij zijn niet regionaal, maar landelijk georganiseerd. Er is wel frequent overleg met deze onderwijsvormen.

Missie en visie

Het RSV Breda e.o. opereert vanuit een gezamenlijk geformuleerde visie en de daaruit volgende missie.

Missie: het RSV Breda e.o. en de daarin participerende schoolbesturen streven naar optimale onderwijskansen en doen daarbij recht aan de onderwijsbehoeften van ieder individueel kind in de vastgestelde regio (VO3003).

Visie: passend onderwijs betekent dat iedere leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Centraal staat de vraag: wat heeft een leerling nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig? Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. Kwalitatief goed onderwijs betekent goede prestaties, aandacht voor talentontwikkeling, opbrengstgericht werken, goed klassenmanagement, kunnen omgaan met verschillen en een professionele, lerende cultuur.

Uitgangspunt is dat alle kinderen en jongeren zorg en aandacht nodig hebben en ouders voor de opvoeding de eerste verantwoordelijken zijn.

Wat wil het samenwerkingsverband bereiken?

Het bestuur van het RSV Breda e.o. heeft een aantal ambities die uitgangspunt zijn voor het beleid:

1. Leerlingen gaan waar mogelijk naar een reguliere school en indien noodzakelijk naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Een leerling kan ook tijdelijk geplaatst worden op een bovenschoolse voorziening. Deze wordt in stand gehouden door het RSV Breda e.o.
2. De aangesloten schoolbesturen zorgen dat hun scholen de afgesproken basisondersteuning bieden. Daarbij wordt gestreefd naar een kwalitatief hoogwaardig niveau. Het samenwerkingsverband zorgt voor extra ondersteuning en specialistische begeleiding als deze noodzakelijk zijn.
3. Samen zorgen we voor een dekkend aanbod van extra ondersteuning, waarbij minder gedacht wordt aan belemmeringen en meer aan kansen, mogelijkheden en oplossingen.
4. We realiseren zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs.
5. We zorgen ervoor dat we de aanwezige kennis, kunde en vaardigheden behouden en ontwikkelen. Het gaat hierbij onder meer om het onderling uitwisselen van expertise.
6. We creëren optimale ontwikkelingskansen voor alle leerlingen in de regio van het samenwerkingsverband.

7. We zorgen voor professionele ontwikkeling van leraren zodat deze beschikken over de juiste competenties om de ondersteuningsvragen van leerlingen op een effectieve manier te beantwoorden.

8. We zorgen voor een goede communicatie met de ouders/verzorgers om gebruik te kunnen maken van hun ervaringsdeskundigheid bij het zoeken naar handelingsgerichte oplossingen.

9. We hebben aandacht voor signalering en preventie van onderwijsbelemmeringen.

10. We werken zo veel mogelijk vraaggestuurd.

11. We realiseren een efficiënte en effectieve organisatiestructuur om de grootst mogelijke inzet te realiseren op de werkvloer.

12. We intensiveren de samenwerking met instanties die bij de ontwikkeling en de zorg voor leerlingen betrokken zijn. De belangrijkste zijn de scholen uit het primair onderwijs (bao, sbao en so), de gemeenten en het vervolgonderwijs.

Organisatorische inrichting

Het bestuur van de stichting bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken schoolbesturen. Vanuit dat bestuur is er een uitvoerend dagelijks bestuur gekozen en een toezichthoudend algemeen bestuur. Noch de bestuursleden noch hun besturen ontvangen een vergoeding

vanuit het samenwerkingsverband voor deze taak. Onder het db functioneert een staf die zo klein mogelijk gehouden wordt, bestaande uit een directeur, een coördinator ondersteuningstoewijzing (tevens voorzitter van de commissie ondersteuningstoewijzing) en een secretaresse. In de beleidsvoorbereiding is er een prominente plaats ingeruimd voor een overleg van eindverantwoordelijk schoolleiders. Zij adviseren het dagelijks bestuur.

Kwaliteit aan de basis

Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. In het RSV Breda e.o. is basisondersteuning vastgelegd: op de domeinen onderwijs, ondersteuning en beleid is een aantal standaarden geformuleerd waaraan alle scholen moeten voldoen. Deze set van afspraken geeft een leerling en diens ouders inzicht in de ondersteuning waar ze bij iedere school op kunnen rekenen.

Het voorkomen van thuiszitters

Het RSV Breda e.o. staat op het standpunt dat er in principe geen thuiszitters kunnen zijn. Iedere school neemt zijn verantwoordelijkheid en voert de zorgplicht uit. Desalniettemin heeft het RSV Breda e.o. in overleg met het Regionaal Bureau Leerplicht een protocol thuiszitters opgesteld. Doel hiervan is onder andere het signaleren van knelpunten bij de plaatsing van leerlingen.

Extra ondersteuning

Het samenwerkingsverband ontvangt de financiële middelen voor de extra ondersteuning aan leerlingen. Deze middelen gaan zo veel mogelijk via een verdeelsleutel naar de scholen. Vanuit dit gedecentraliseerde budget wordt de extra ondersteuning bekostigd.

Het groeidocument

Als basis voor gegevensuitwisseling kiest het RSV Breda e.o. voor het zogenaamde groeidocument. Dit document is de basis voor beschrijving van de onderwijsbehoefte van een leerling en de basis voor de toeleiding en toewijzing van extra ondersteuning, zowel schoolintern als naar externen. Dit groeidocument is door de samenwerkingsverbanden PO en VO geadopteerd als basismodel. Het model zal zich in de loop der tijd verder ontwikkelen. Integraal onderdeel van dit groeidocument is het ontwikkelingsperspectief.

Ontwikkelingsperspectief

Wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning dan wordt dit vastgelegd in een ontwikkelingsperspectief. Vastgesteld wordt welke ondersteuning nodig is (bijvoorbeeld in de vorm van aanvullende middelen en personeel). Vastgelegd wordt ook welk uitstroomperspectief op dat moment voor de leerling wordt voorzien. Het ontwikkelingsperspectief maakt deel uit van het groeidocument. Het

bevoegd gezag van een school stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij.

Toelaatbaarheidsverklaring

Indien naar de mening van de school en in overleg met de ouders een plaats in het voortgezet speciaal onderwijs een betere optie voor de leerling is, kan door de school een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs aangevraagd worden bij het samenwerkingsverband. Deze zogenoemde tlv is noodzakelijk voor plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs. Een aanvraag voor een tlv wordt ingediend bij de commissie ondersteuningstoewijzing die het bestuur adviseert over de afgifte van de tlv. Basis voor de aanvraag is het groeidocument. Het Bevoegd Gezag van de vso-school beslist over de toelating tot de betreffende school. Een tlv is landelijk geldig.

De toekomst van lwoo en pro

Het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en praktijkonderwijs (pro) wordt per 1 januari 2016 ook onder passend onderwijs gebracht. Vanaf 1 oktober 2015 neemt het samenwerkingsverband de taken van de huidige Regionale Verwijzingscommissie (RVC) over. Aanvragen voor een lwoo- of pro-indicatie worden ingediend bij de commissie ondersteuningstoewijzing. Deze hanteert bij het beoordelen van de aanvragen voor een lwoo- of pro-indicatie de bestaande, landelijke criteria.

Kwaliteitszorg en –borging

Het samenwerkingsverband gaat meer verantwoordelijkheden krijgen die ook hoge eisen stellen aan de kwaliteitszorg en –borging. Zo zal een monitor ingericht worden om leerlingenstromen goed te kunnen volgen om tijdig tot eventuele beleidsbijstelling te komen.

In ieder geval gaat het om de volgende onderdelen in de monitor:

- deelname aan vso, pro, vmbo (met leerwegondersteuning), havo en vwo en percentages in relatie tot landelijk gemiddelde;
- overzicht van de leerlingenstromen en de overgangen (overgang naar bo-v(s)o, sbo-v(s)o, so-v(s)o, tussentijdse verplaatsingen van leerlingen en uitstroomgegevens);
- gebruik door leerlingen van extra ondersteuning (scholen, aantallen, middelen, aantal van interventies, rapportage en verantwoording);
- deelname in speciale voorzieningen als OPDC nieuwe stijl (voormalig OPDC, rebound, plus, Op de Rails en Herstart);
- aantal leerlingen dat besproken wordt in de zorg- en adviesteams (herkomst leerlingen, reden aanmelding, aard interventie e.d.);
- aantal leerplichtige leerlingen met een ontheffing door leerplicht en die wellicht op een andere wijze een dagbesteding hebben;
- het aantal thuiszittende leerlingen (in overleg met de scholen en de afdelingen leerplicht);
- aantal leerlingen in residentiële en justitiële instellingen;
- kwantitatieve gegevens van andere instellingen en flankerend beleid zoals: gegevens voortijdig schoolverlaten, jongeren in de jeugdhulp, gerealiseerde en lopende onderwijs-zorgarrangementen

De onderwijsinspectie houdt toezicht op de samenwerkingsverbanden en heeft daartoe een toezichtskader ontwikkeld.

Relatie met gemeentelijke beleidsterreinen

In de wet is vastgelegd dat een samenwerkingsverband op overeenstemming gericht overleg (oogo) voert met de gemeenten in die regio over het ondersteuningsplan en dat de gemeenten met het samenwerkingsverband overleg voert over hun jeugdplan. Het RSV Breda e.o. heeft er in overleg met de 10 betrokken gemeenten er voor gekozen dit oogo niet alleen formeel te voeren bij het vaststellen van het ondersteuningsplan en jeugdplan, maar het gezamenlijk overleg als een voortgangsoverleg te beschouwen.

Financieel perspectief

De kern van de bekostigingssystematiek binnen passend onderwijs wordt gevormd door vijf elementen:

- 1) Basisbekostiging: alle scholen, ook de vso-scholen, krijgen basisbekostiging per ingeschreven leerling.
- 2) Budget voor lichte ondersteuning: dat zijn de middelen die tot 1 augustus 2014 onder de noemer regionaal ondersteuningsbudget en reboundmiddelen werden verstrekt.
- 3) Normbudget voor zware ondersteuning: daar bovenop krijgt elk samenwerkingsverband een normbudget voor leerlingen met een zware ondersteuningsvraag.
- 4) Ondersteuningsbekostiging: uit het normbudget wordt per leerling die door het samenwerkingsverband wordt verwezen naar het voortgezet

speciaal onderwijs (vso), een bedrag overgeheveld naar de betreffende vso-school: de ondersteuningsbekostiging. Dit bedrag is gebaseerd op drie categorieën met elk hun eigen prijs. DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) voert deze verplichte overdracht uit. Op het moment dat dit bedrag het normbudget overschrijdt, wordt dit verrekend met de lumpsum van de scholen binnen het samenwerkingsverband.

- 5) Verevening: in de uiteindelijke situatie krijgt elk samenwerkingsverband eenzelfde normbudget per leerling voor zware ondersteuning. Deze verevening wordt via een overgangsregeling stapsgewijs doorgevoerd. Voor het RSV Breda e.o. is het vereveningsbedrag bepaald op + € 1.220.511,--
Heel concreet betekent dit dat het beschikbare budget voor het samenwerkingsverband tussen 2016 en 2021 met dit bedrag in stapjes zal groeien.

De ondersteuningsplanraad

De medezeggenschap is onder passend onderwijs geregeld via de ondersteuningsplanraad. Deze OPR ziet toe op de taken van het samenwerkingsverband. De OPR heeft instemmingsrecht bij het ondersteuningsplan.

De OPR van het RSV Breda e.o. bestaat uit 16 leden: 8 personeelsleden, 4 ouders en vier leerlingen.

Via de website www.rsvbreda.nl worden de vergaderdata van de opr bekend gemaakt en zijn ook de meest recente vergaderverslagen terug te vinden.

Communicatie

Het RSV Breda e.o. moet de nodige taken uitvoeren op meerdere terreinen, hetgeen inhoudt dat het RSV Breda eo met veel onderscheiden doelgroepen te maken heeft. Om de communicatie met al die groepen goed te laten verlopen streeft het RSV Breda e.o. naar korte, open en transparante communicatielijnen, waarbij ook gebruik gemaakt wordt van de digitale en sociale media. De website www.rsvbreda.nl wordt als interactief communicatiekanaal ingezet. Het RSV Breda e.o. twittert korte nieuwsberichten over zowel het PO als VO via het account RSVBredaeo.

Personeel

Het RSV Breda e.o. heeft vooralsnog geen personeel rechtstreeks in dienst; personeel wordt gedetacheerd vanuit de deelnemende besturen. Met de komst van passend onderwijs zijn de regionale expertise centra (REC's) verdwenen. Het personeel dat werkzaam was voor deze REC's op 1 mei 2012 wordt ingezet op de scholen om daar hun expertise te gebruiken bij de ondersteuning van leerlingen. Het RSV Breda e.o. heeft met de vso-besturen afspraken gemaakt over de inzet van deze collega's in de periode 2015-2021.